

AZ INNOVÁCIÓ ÉS A KKV-K KAPCSOLATA

Dr. Birkner Zoltán

egyetemi docens

Pannon Egyetem Nagykanizsa

VOSZ Zala megyei szervezete,

Vállalkozások strukturált tapasztalatszerése

Nagykanizsa

2015. 05.06.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az innováció

- Porter szerint: az innováció lényege a folyamatos, összhangban lévő fejlesztési akciók rendszere, sorozata (folyamatos megújulás).
- A *gazdasági életben a dolgok másképpen való „csinálásának”* bármely formája az innováció fogalmába tartozik (Schumpeter, 1939).
- „Az innováció új, vagy jelentősen javított termék (áru vagy szolgáltatás), eljárás, vagy új marketing-módszer, vagy új szervezési-szervezeti módszer bevezetése az üzleti gyakorlatban, munkahelyi szervezetben, vagy a külső kapcsolatokban” (Oslo kézikönyv 3. módosítás, 2005).

Az innováció és a K+F

- A K+F segítő elem, nem biztos, hogy az ötletet meghatározó
- A K+F a tudomány világában él
- Az EU szétválasztotta a kettőt
- Az innováció jóval bővebb
- A nemzeti innovációs rendszernek (NIS) része a K+F

Az innováció területei

A termék innováció

A termék innováció egy **új** áru vagy szolgáltatás, illetve képességei terén **jelentősen továbbfejlesztett** áru vagy szolgáltatás forgalomba hozatala – ez lehet például egy továbbfejlesztett szoftver, alkatrészecskék vagy alrendszerek, vagy a felhasználóbarát tulajdonságok javítása.

Az innovációnak (újításnak vagy továbbfejlesztésnek) a vállalkozás számára újnak kell lennie, ugyanakkor **nem kell szükségszerűen az ágazatban vagy a piacon is újdonságnak számítania.**

A folyamat innováció

A folyamat innováció egy **új** vagy **jelentősen továbbfejlesztett** technológia, eljárás, alkalmazás, termelési folyamat, forgalmazási módszer vagy az árukat vagy szolgáltatásokat támogató tevékenység bevezetését jelenti.

Az innovációnak (újításnak vagy továbbfejlesztésnek) a vállalkozás számára újnak kell lennie, ugyanakkor **nem kell szükségszerűen az ágazatban vagy a piacon is újdonságnak számítania.**

A szervezési-szervezeti innováció

A szervezési-szervezeti innováció **új** vagy **jelentősen továbbfejlesztett** szervezési-szervezeti módszerek megvalósítását jelenti a cég üzleti gyakorlatában, a munka szervezésében, vagy a külső kapcsolatokban.

A szervezési-szervezeti innováció három területen hozhat újat:

- az üzleti gyakorlatban, a munka irányításával kapcsolatos folyamatokban és menedzsment-rendszerekben
- a munkahelyi szervezetben, ami új szervezeti struktúrákat és új döntéshozatali eljárást eredményezhet
- a külső kapcsolatokban, melyek a más cégekkel és állami kutatóintézetekkel ápoltságok jellegét foglalják magukba.

A marketing-innováció

A marketing-innováció **új** vagy **jelentősen továbbfejlesztett** marketing-módszerek alkalmazását jelenti az értékesítés növelése érdekében, megcélózva a fogyasztói szükségleteket, új piacok megnyitását, vagy a termékek új célú piaci elhelyezését.

A marketing-innováció olyan új marketing-módszerek alkalmazása, amelyek jelentős változást hoznak a terméktervezésben, a csomagolásban, a termék piacra dobásában, a termék reklámozásában, vagy az árképzésben.

Vállalati kutatások

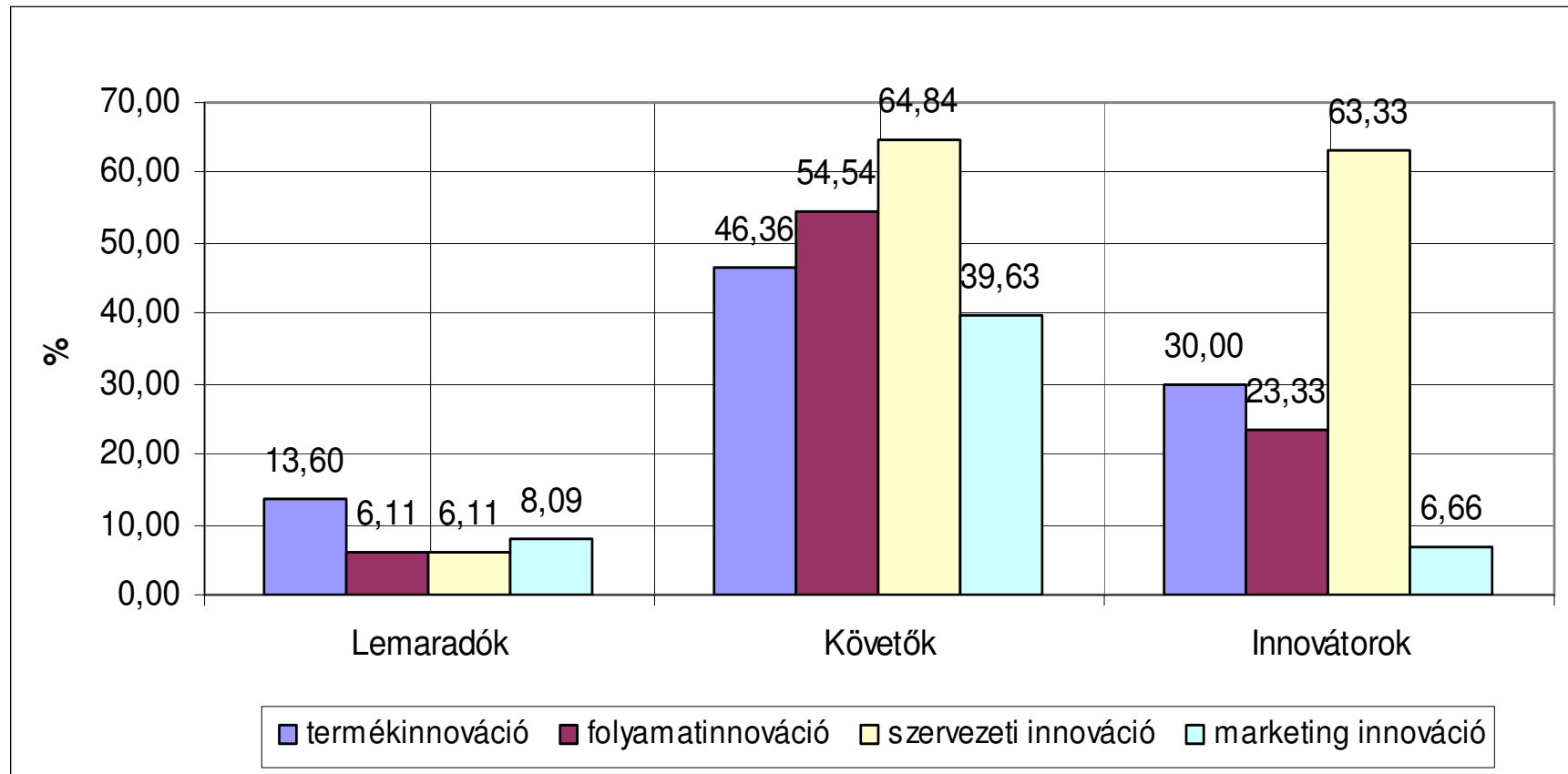
Kutatási kérdések

- Területileg hogyan értelmezhető és mérhető az innováció, mi a kapcsolata a KKV-kkal?
- Mely szervezetek, cégek tartoznak az innovációs szolgáltatók csoportjába Zala megyében?
- Kimutatható-e kapcsolat a szolgáltatók területi elhelyezkedése és az adott kistérség KKV-inak innovációs tevékenysége között?
- Milyen összefüggés mutatható ki a keresleti és kínálati oldal felmérése következtében született eredmények között?

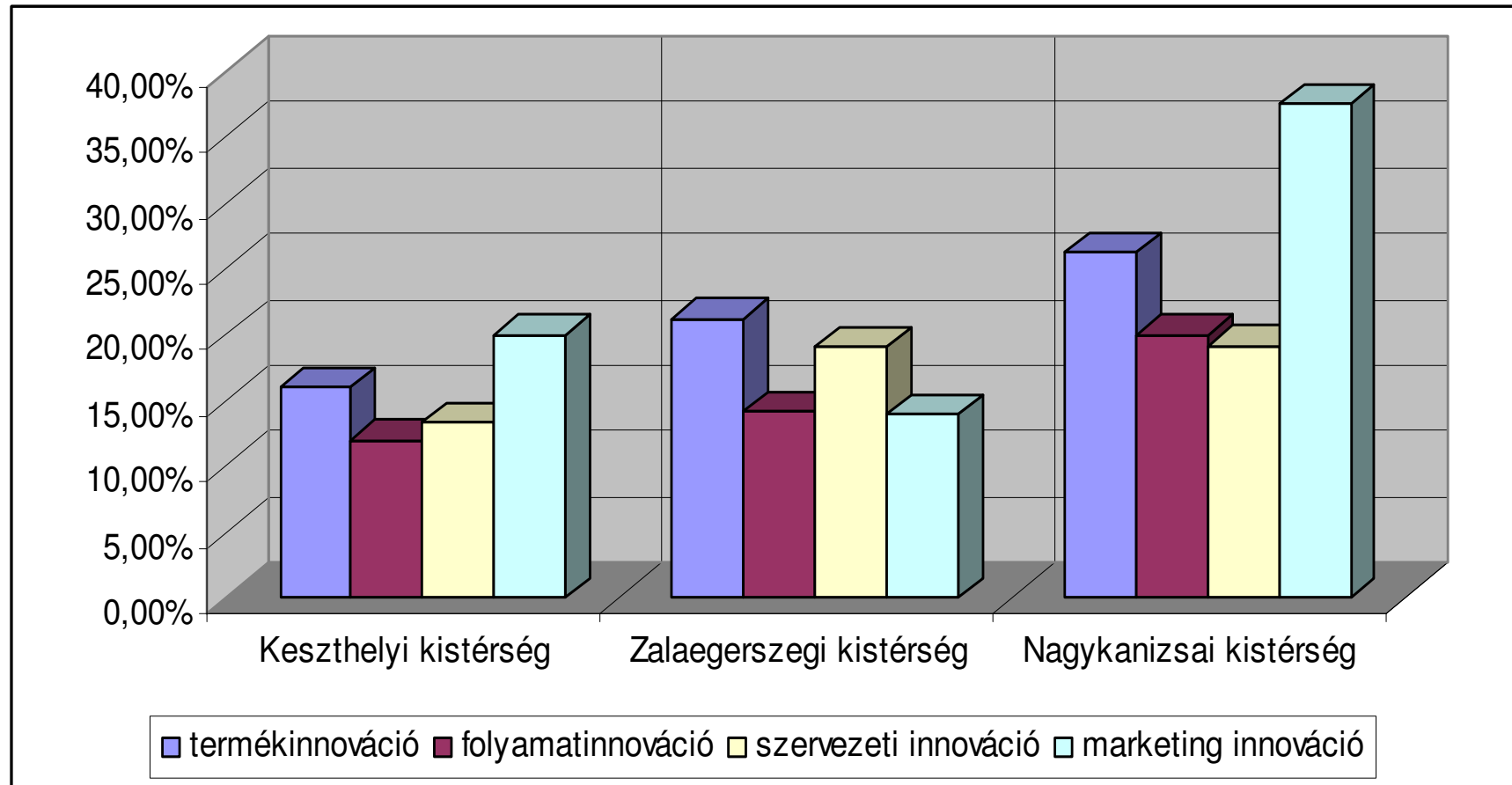
A kutatás módszertana

- Kvantitatív kutatás
  - Empirikus felmérés Zala megyében a KKV-k körében
  - A kérdőíves felmérés adatai:
    - 2.409 kiküldött kérdőívből 213 (releváns) érkezett vissza (9%-os válaszadási arány – tevékenységi területek és a kistérségi bontás esetében közel reprezentatív)
  - Statisztikai és ökonometriai elemzések
  - 2005-2007 között a Nyugat-dunántúli régióban végzett felmérés tanulságai
- Kvalitatív kutatás
  - Mélyinterjúk: 14 db. Zala megye innovációs szolgáltatói körében

A vállalkozások által megvalósított innovációk

Területi összefüggések

A keresleti és kínálati oldal összehasonlítása

- A cégek által igényelt szolgáltatások és a kínálati szereplők által felajánlott lehetőségek nincsenek szinkronban egymással, a technológiai bemutatók szervezése, piackutatás és a termékfejlesztési szolgáltatásokon kívül minden egyéb hagyományos innovációs szolgáltatás csak néhány szolgáltatóra jellemző.
- Összességében az látszik az interjúkból, hogy a zalai K+F- és innovációs szolgáltatók inkább általános vállalkozási működést segítő szervezetek, az újítás területein nem mélyedtek el (valószínűleg eddig komoly igény sem jelentkezett), talán a vállalkozások igényeit sem ismerik pontosan.

Eredmények, javaslatok

- A vállalatok gyengének találták Zala megye felsőoktatási és kutatási kapacitását, a mérnökképzés fontosságát fogalmazzák meg.
- Annyira gyenge a kapcsolat a két csoport között, hogy az ebben rejlő lehetőségek felismeréséig sem jutottak el a cégek.
- Jelentős a szolgáltatások kereslete és kínálata között meglévő különbség.
- Gyakorlati lépések:
  - szolgáltatók tájékoztatása,
  - felsőoktatási intézmények és a vállalatok közötti együttműködés támogatása,
  - új módszerek, új megközelítés,
  - az egyetem által generált innovációs fejlesztések

Módszertan

- Alapsokaság: KSH adatbázis Somogy és Zala megye IT-hez köthető vagy azt alkalmazó vállalkozások
- Mintasokaság: 126 vállalkozás felkeresése, amelyből 102 értékelhető
- Mintavételezés: szisztematikus mintavétel (minden 15. elem)
- Horvát oldalon 98 vállalkozás válaszolt

Eredmény

A horvát és magyar vállalkozások innovációs teljesítménye jelentősen eltér a határ menti térségben.

A horvát cégek sokkal jobbak ezen a területen.

Ez több dologgal is magyarázható, egyrészt a meglévő szoros horvát együttműködéseknek (klaszter, fejlesztési ügynökség kisugárzása), másrészt a hazatelepült vállalkozók nyitottságának és a vizsgált horvát megyék gyártási ágazatban betöltött kiemelkedő szerepének.

Javaslatok

- magyar vállalkozások innovációs teljesítményének a fokozására van szükség
- klaszterszervezés
- nyelvi nehézségek leküzdése
- bizalmi rendszer kialakítása
- felsőoktatási kapacitás összehangolása

NIH
NEMZETI INNOVÁCIÓS
HIVATAL

S3 Zala megye Jelenlegi helyzet? Iparági fejlesztések

Gépipar és mechatronika

- Nagy szilárdságú szerkezetek és gépek fejlesztése szélsőséges alkalmazási környezetre (mezőgazdaság, építőipar, erdészet, anyagmozgatás, stb.).
- Korszerű anyagok, gyártástechnológiák és gyártási rendszerek kutatása/fejlesztése a gépipari-járműipari- elektronikai és olajipari termékek előállításán.
- Kombinált hasznosítási és innovációs lehetőségek a járműipar, a környezet-és vízipar, megújuló energiaforrások és berendezéseinek alkalmazása, e-mobilitást támogató járműipari megoldások fejlesztése területén.
- Intelligens közösségi műszaki rendszerek fejlesztése, smart technológiák és alternatív hajtású járművek lehetőségeinek alkalmazásával.

Turizmus

- Turisztika termékek fejlesztése, új, komplex megközelítés a gyógy és egészségturizmus területén: pl.: stressz központ létrehozása (rekreációs központ kiegészítő fejlesztése), megelőző, szemléletformáló gyermektáboroztatás/egészségtáboroztatás fejlesztése.
- Gyógyvíz- és gyógyiszapkutatások a mozgásszervi, bőrgyógyászati, nőgyógyászati területein, fürdőkúra és ivókúra összekapcsolása a zalai vízbázis figyelembevételével.
- Kutatások a gyógyvíz gyógyhatásának megőrzése érdekében, víztakarékos megoldások keresése, alternatív tisztítási eljárások.

Megújuló energia, Víz- és környezettechnológia

- Ivóvíz- és szennyvízkezelés, újszerű, környezetbarát technológia megoldásai, membrános eljárásokkal, szennyvízből értékes anyagok visszanyeréséig, megújuló energiák bevonása a vízkezelésben.
- Irányítástechnika, energetika, mobil és konténeres tisztítási technológiák.
- Energia-hatékonysági fejlesztések, illetve különböző megújuló energiaforrások optimálisan kombinált alkalmazása - pl. épület-üzemeltetési megoldások, jövőbeni építőanyagok, a fa feldolgozóipar fejlesztése (természetes és újrahasznosított anyagok felhasználása, faipari melléktermék újrahasznosítása).
- Megújuló energiák fokozottabb hasznosítása: biomassa, hulladékhasznosítás, passzív gáz technológiakutatások/fejlesztések, hulladékkezelési technológiák fejlesztése, a hulladékhasznosítás és a szociális gazdaság összekapcsolásának kialakítása.

Mezőgazdaság és agrofood

- Új termékek - gyógynövény, burgonya, alma stb. - Zala specifikus termékek, növényi biotechnológiai eljárásokkal a genetikai alapok fejlesztéséig (tisztá élelmiszer).
- Régi kutak mezőgazdasági hasznosítása, mezőgazdasági termékek értéknövelése növényi és ásványi hatóanyagok fejlesztésével, ipari felhasználás céljából is.
- Mezőgazdasági termékek helyi feldolgozottsági fokának növelése, innovatív helyi élelmiszeripar kialakítása

Fa-, és bútortipar

- Fatermékek feldolgozottsági fokának növelése, például fa kompozit, bútortiparfaépítészet, csomagolóanyag fejlesztés.
- Összetett technológiai fejlesztés, új alapanyagok bevezetése, termékfejlesztés, design.
- Az alapanyagoktól a hulladékkezelésen át a végtermékig terjedő hatékonysági fejlesztések.

Logisztika

Logisztikai szolgáltatás-fejlesztés. Szimulációs oktatóközpont kialakítása a szállítmányozás területén, beszállítói hálózatok fejlesztése. Ellátási lánc menedzsment-kutatások.

Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia

Nemzeti Prioritások

- Egészséges társadalom és jólét,
- Fejlett jármű- és egyéb gépipari technológiák,
- Tiszta és megújuló energiák,
- Fenntartható környezet,
- Egészséges helyi élelmiszerek,
- Agrár-innováció.

Horizontális Prioritások

- IKT (infokommunikációs technológiák) & szolgáltatások,
- Befogadó és fenntartható társadalom

Intelligens technológiák:

- különleges anyagok,
- korszerű csomagolástechnikai technológiák,
- vegyipar,
- fa- és bútorigar,
- logisztika,
- kreatív ipar.

Gyakorlati eredmények

Soós Víztechnológiai Kutató- és Fejlesztő Központ

Fejlesztési területek

- Ivóvízkezelési technológiák;
- Ipari vízkezelési technológiák;
- Nagytisztaságú vizeket felhasználó területek, pl. gyógyszeripar
- Kertészeti és öntözővíz kezelési technológiák;
- Ipari szennyvízkezelések;
- Szürkevizek újrahasznosítása,
- Tengervizek sómentesítése;
- Uszoda vízkezelési technológiák;
- Gyógyszeripari és infúziós oldat technológiák;
- Vezérlési eljárások hatékonyságának javítása, műszerek fejlesztése, mérések.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE